

Suomen Kuntaliiton kunnia- ja ansiomerkkien säännöt

- 1 § Suomen Kuntaliitto myöntää kunnia- ja ansiomerkkejä liiton jäsenkuntien ja kuntayhtymien ansiotuneille luottamushenkilöille sekä viranhaltijoille ja työntekijöille tunnustukseksi pitkäaikaisesta ansiokkaasta kunnallisesta toiminnasta tai kiitollisuuden osoitukseksi huomattavista palveluista kuntien hyväksi.
- Erikoisansiomerkki myönnetään tunnustukseksi kunnallishallinnon hyväksi tehdystä työstä ja se voidaan myöntää myös yhteisölle.
- Suomen Kuntaliitto myöntää kunnia- ja ansiomerkit kunnan, kuntayhtymän tai muun kunnallisalalla toimivan yhteisön esityksestä. Kuntaliiton hallitus voi omasta aloitteestaan antaa kunniamerkkejä.
- 2 § **Kunniamerkit**
- Kultainen kunniamerkki
 - Hopeinen kunniamerkki
 - Erikoisansiomerkki
 - Ansiomerkit
- 3 § Kultainen ansiomerkki myönnetään
- 40 vuoden kunnallisesta palveluksesta tai toiminnasta luottamustehtävässä
 - 30 vuoden kunnallisesta palveluksesta tai toiminnasta luottamustehtävässä.
- Luottamushenkilölle 30 vuoden kultainen ansiomerkki voidaan kuitenkin myöntää 28 vuoden (= 7 valtuustokautta) toiminnasta. (Lisäys/valtuusto 25.-26.10.2000)
- Hopeinen ansiomerkki myönnetään
- 20 vuoden kunnallisesta palveluksesta tai toiminnasta luottamustehtävässä
 - Luottamushenkilölle hopeinen ansiomerkki voidaan myöntää myös 16 vuoden (= 4 valtuustokautta) toiminnasta. (Lisäys/valtuusto 25.-26.10.2000)
- Pronssinen ansiomerkki myönnetään
- 10 vuoden kunnallisesta palveluksesta tai toiminnasta luottamustehtävässä.
- Luottamushenkilölle pronssinen ansiomerkki voidaan myöntää myös 8 vuoden (= 2 valtuustokautta) toiminnasta. (Lisäys/valtuusto 25.-26.10.2000)
- 4 § Merkkien edellyttämistä palvelusajoista, niiden myöntämisestä, hinnoista ja muista yksityiskohdista päättää Kuntaliiton hallitus, jollei hallitus ole antanut tehtävää muulle toimielimelle tai Kuntaliiton toimitusjohtajalle.
- 5 § Päätös kunnia- tai ansiomerkin myöntämisestä annetaan ilman perusteluja. Merkin saajalle annetaan myös kunniakirja.
- 6 § Esityksen tehnyt yhteisö suorittaa merkistä Kuntaliiton hallituksen määräämän maksun.

Kunnia- ja ansiomerkkien hakeminen

Suomen Kuntaliiton kunnia- ja ansiomerkkiä voi esittää sekä luottamushenkilöille että viran- tai toimenhaltijoille.

Erikoisansiomerkki voidaan myöntää luottamushenkilölle sekä kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa oleville henkilöille, myös kuntien ja kuntayhtymien yhteistyökumppanien edustajille.

Kunnia- ja ansiomerkkiesityksen voi tehdä kunta, kuntayhtymä tai muu kunnallisalalla toimiva yhteisö Suomen Kuntaliiton verkkosivuilla.

Esitys tulee tehdä riittävän ajoissa, vähintään kaksi kuukautta ennen merkin luovutuspäivää. Esitys täytetään erikseen jokaisesta, jolle merkkiä ehdotetaan. Esityksestä tulee ilmetä seuraavat henkilötiedot:

- kutsumanimi
- arvo tai ammatti kunniakirjaa varten
- henkilötunnus täydellisenä
- tiedot palkattomista lomista
- ehdotus myönnettävästä merkistä
- kunniakirjaan tuleva päivämäärä.
- merkin luovutuspäivämäärä, jos se ei ole kunniakirjan päivämäärä.

Kunniamerkkien myöntämisperusteet

Kunniamerkki myönnetään tunnustukseksi pitkäaikaisesta ansiokkaasta kunnallisesta toiminnasta joko luottamustehtävissä tai viranhaltijana.

Kunniamerkki voidaan myöntää myös kiitollisuuden osoitukseksi huomattavista palveluista kuntien hyväksi.

Luottamushenkilöiltä edellytetään:

Kultaisten kunniamerkin myöntämiseksi pitkäaikaista (10–20 v.) toimintaa kunnan- tai kaupunginvaltuuston tai hallituksen puheenjohtajana sekä lisäksi osallistumista merkittävällä tavalla maakunnalliseen ja valtakunnalliseen toimintaa (esim. kansanedustajana, valtioneuvoston jäsenenä, kunnallisten keskusjärjestöjen luottamuselimissä)

Hopeisen kunniamerkin myöntämiseksi pitkäaikaista toimintaa keskeisissä luottamustehtävissä kuten puheenjohtajistossa kunnan- tai kaupunginvaltuustossa tai -hallituksessa, puheenjohtajana merkittävässä lautakunnissa tai kuntayhtymien hallintoelimissä ja että henkilö on vaikuttanut merkittävästi maakunnallisella tai valtakunnallisella tasolla.

Toiminta yksinomaan kunnan tai kuntayhtymän puitteissa ei yleensä ole riittävä edellytys merkin myöntämiselle.

Viranhaltijoilta edellytetään: Monivuotista toimimista kunnan tai kuntayhtymän vastuunalaisena viranhaltijana sekä laajaa osallistumista maakunnallisella ja/tai valtakunnallisella tasolla.

Kunniamerkin myöntämisestä päättää liiton hallituksen työvaliokunta.

Ansiomerkkien myöntämisperusteet

Ansiomerkkejä myönnetään kunnallisille viran- ja toimenhaltijoille palvelusajan perusteella sekä luottamushenkilöille eri luottamustehtävissä toimitun ajan perusteella.

Ansiomerkkiin luettavat työnantajat

- kunnat, kuntainliitot/kuntayhtymät, kunnalliset keskusjärjestöt
- Keva (31.12.2010 asti Kuntien eläkevakuutus)
- Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (YTV)
- Kunnallinen työmarkkinalaitos (KSV:n toimisto)
- Suunnittelukeskus Oy
- yhteisö, jossa kuntien omistus vähintään puolet, pohjoismainen kuntayhteisö (kunta tai näiden yhteenliittymä).

Palveluun luettava aika

- kaikki palkalliset työssäolopäivät (ei vähimmäisaikaa)
- osa-aikaeläkkeellä olo lasketaan täytenä palveluna
- äitiysloma/isyysloma (palkallinen) ja aika, jolta maksettu sairausvakuutuslain mukaista äitiys- tai vanhempainrahaa (n. 11 kk).

Palveluksesta vähennettävä aika

- palkaton työstä poissaolo (esim. virkavapaus, opinto- tai vuorotteluvapaa, hoitovapaa, lomautus)
- valtion ja yksityinen palvelu (mm. yliopisto, seurakunta)

Erikoisansionmerkin myöntämisperusteet

Erikoisansiomerkki myönnetään tunnustukseksi erityisistä toimenpiteistä kunnan ja kunnallishallinnon hyväksi. Erikoisansiomerkki ei näin ollen edellytä tiettyä palvelusaikaa tai toimintaa luottamustehtävissä. Erikoisansionmerkin myöntäminen tulee mitoittaa suhteessa paikkakunnan olosuhteisiin, jolloin merkki on myönnettävissä muistakin kuin vain valtakunnallisesti mitavista ansioista. Merkin myöntämisestä päättää Kuntaliiton toimitusjohtaja.

Yleisohjeita kunnia- ja ansiomerkkien käytöstä

Suomalaiset kunnia- ja ansiomerkit jakautuvat kolmeen ryhmään: viralliset, puoliviralliset ja yksityiset. Virallisia merkkejä ovat valtiolliset merkit; puolivirallisia mm. Suomen Kuntaliiton myöntämät kunnia- ja ansiomerkit sekä Helsinki mitali.

Virallisia ja puolivirallisia kunnia- ja ansiomerkkejä voidaan kantaa kaikissa kunniamerkitilaisuuksissa. Yksityisiä, eri yhteisöjen myöntämiä ansiomerkkejä kannetaan ainoastaan ko. yhteisöjen omissa tilaisuuksissa. Suomen Kuntaliiton myöntämiä kunnia- ja ansiomerkkejä pidetään kunnallisissa, maakunnallisissa ja valtakunnallisissa juhlatilaisuuksissa sekä Suomen Kuntaliiton järjestämässä juhlatilaisuuksissa ja kokouksissa. Kunnia- ja ansiomerkkejä kannetaan joko yksin tai yhdessä valtiollisten kunniamerkkien kanssa.

Kantamisjärjestys

Silloin kun Suomen Kuntaliiton myöntämiä kunniamerkkejä kannetaan yhdessä valtiollisten kunniamerkkien kanssa, esim. itsenäisyyspäivänä, ne sijoitetaan rivissä valtiollisten merkkien jälkeen.

Suomen Kuntaliiton erikoisansiomerkki sekä ansiomerkit sijoitetaan miesten puvussa takin vasemman rintakäänteeseen viereen; valtiollisten kunniamerkkien ala-puolelle.

Kunnia- ja ansiomerkkien pienoismerkkejä voi pitää arkenakin, kiinnitettynä miesten takin vasempaan rintakäänteeseen. Naiset kantavat kunniamerkkiä, ansiomerkkiä tai pienoismerkkiä vastaavassa paikassa puvussa.

Jos asianomainen on saanut Suomen Kuntaliiton eriarvoisia kunnia- tai ansiomerkkejä, kannetaan niistä vain korkeinta. Ulkona tapahtuvissa juhlatilaisuuksissa voi kunnia-, erikoisansio- tai ansiomerkkiä käyttää päällystakissa.

Lisätietoja ansiomerkeistä merkit@kuntaliitto.fi